

* * *

יוסי גמזו

קִיץ יִשְׂרָאֵלִי

”וּבַהֲתַחֲדַשׁ הַקִּיץ –

שָׁבַתִּי לְפָרַח”

(אסתר ראב: ”יום הַלֵּדָת”)

אֶפְלוּ אִם אֵשׁ חֲמִסִּינְיוֹ נְשׁוּפִי הַשְּׂאֲרָקָה לֹוֹהֶטֶת כַּתְּפֹת
וְאֵין בֵּין פְּצָעֵי אֲדָמָתוֹ הַסְּדוּקָה גַם אֶחָד שְׁאִינוֹ שׁוֹבֵר לֵב
אֲנַחְנוּ שְׁפוּטִים עַל תְּכַלְתּוֹ הַמְּתַכֶּת בְּשִׁמְשׁ מֵאֶפֶק עַד אֶפֶק
וְלֹא עַל רִשְׁעוֹ שֶׁל סִתְרֵחֶרֶף סוּפּוֹת הַקֶּרֶה הַצּוֹלְפוֹת כְּמַגְלָב.

אֲנַחְנוּ מֵאֲלֵה שְׁעוֹד מְשַׁתְּפָרִים מִן הָאוֹר הַחוּגֵג, לֹא מִיֵּן,
אֲנַחְנוּ, שְׁעַם הָאֶגֶס הָרֵאשׁוֹן בְּבִסְתָן לְתַחֲיָה מְקִיצִים,
אֲנַחְנוּ, אוֹתָם הַיּוֹדְעִים בְּלִבָּם כָּל שָׁנָה צְמֵאת חֵם כִּי עֲדִין
אִם טָרָם כָּלוּ לָנוּ כָּל הַקִּיצִים לֹא כָלוּ לָנוּ כָּל הַקִּיצִים.

וְאֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי כָשֶׁם שְׁצִהָבֵת הַכְּמוֹשׁ הַנִּבְלָמֶת בְּנֹאדֵי
כּוֹפְלֵת אֶת חֵן הַהֶרְדוֹף הַמְּוֹרִיד עַל גְּדוֹתָיו פִּי שְׁבָעָה – כֶּף מִמֶּשׁ
מִמֶּתִיק הַשָּׂרֵב אֶת צִנַּת צְלִילוֹתָם הַבְּדִלְחִית שֶׁל מִימֵי תַל אֶל קֵאדֵי
וְצַל מִטְעֵי הַגּוֹלָן אֶת יְפֵי הַקּוֹטְפוֹת כְּחֹלֶם שְׁמֵמֵשׁ.

וְצִמָּא יַעֲלֵי הַמְדַבֵּר הָעֵטִים רוֹהֵטִים אֶל מְלִמּוֹל מִי הַפְּלָג

של נחל דוד בצפונה של עין גדי או עין צרוגות בדרומה
כגהר האוהב לזרועות האוהבת בינן הוא נמס כמו השלג
הזב ממורדות החרמון למקורות הירדן בחסדה של חמה, –

הוא גם צמאוננו שלנו אל זו הקיציית שפלה געגוע
ששער שולמית על קירות מצוקי הערגה הנוטפת לחות
הוא ד"ש ששולחת אלינו מעבר לזמן האחת שהגיה
פסוקי הפעתו הארוטית של שיר השירים שעטרוה מלכות.

אז שובי נא, שובי אלינו גם כאן ועכשיו, שולמית הנחשקת
כי דבש אשכולות התירוש בחזף העתיק אף צעיר לעולם
עודנו מקור השירה ההופכת ללחן את אלם השקט
ובלי געגוע אין שיר, שהוא פן-המראה למחוזות הנחלם.

וכמו שהקיץ ממיר כמקסם אלפימאי את הבסר במתק
ואת האסוף בין חומות מלבושיו בחשוף לאור יום ומשב
ולחט רוחות הקדים מאדים בקרינת מחמאות שלוחות מתג
את גון לחיי הפרות בגנים המטריף על רואם את חושיו, –

כך פתע נתקף גם החי, מאילות השדה ומעוף השמים
עד לב האדם בכלמוס העושה בו שמות מסין עד אלול
ושב ומסעיר בו כמיהות כאיל העורג על אפיק שוצף מים
אל תאם חציו האחר, החסר, שמלוי השלם בו כלול.

ולא רק המתק בפרי מלבה את חמדת החושים כמפוח

ולא רק תפיחת הדגן ששפעת זֶהְבוּ שְׁחוּם אֶרֶד נְשׁוּקָה,
גם מִתֵּק הַיָּצֵר בְּדָם שְׁצוּפוֹ מֵעֵסִיס כְּסֶכֶר בְּתַפּוּחַ
אֵת קִיץ כָּל בְּשָׂר שְׁבַחְרָף בְּסֵר וְכַעַת הוּא מְבַשִּׁיל לְתַשׁוּקָה.

כִּי הַגּוֹף הוּא הַפֶּרֶחַ, הָעֵץ וְהַפְּרִי וְהַרוּחַ הִיא רַק הָאֲרוּמָה
שֶׁל יַיִנוֹ הַחֹמֶר בּוֹ, שֶׁל מָה שְׁאוּמֵר בּוֹ שִׁירָה – וְתַלִּים עַל תַּלִּים
שֶׁל כָּל טְרַנְסְצֵנְדֵנְצִיּוֹת אֲנוֹשׁ לְהִבְקִיעַ בְּרוּחַ מְרוּמָה וְתַהוֹמָה
הֵם רַק תְּרַגּוּמֵי פְעִימוֹת לְכָבוֹ שְׁאִינָנוּ נִזְקֵק לְמַלְיָם.

וְהַפִּיזִי, הַחֹמֶר, שָׁבוּ מִבְּתֵר הַשְּׁחִין בְּבִשְׂרוֹ הַצּוֹלֵחַ
אֵת מִשְׁיַן הַמְקַצֵּף שֶׁל אֲדוּוֹת הַטּוֹרְקִיז וְהַכְּחוּל הָעֵמֶק שְׁפָיִם
וְשָׁבוּ מִתַּחֲפָרִים יְלָדִים עַל הַחוּף בְּסִמְקָם הַמֵּתֵק וְקוֹלֵחַ
שֶׁל פְּלַחֵי אֲבֵטִיחַ הַשָּׁב וּמִבְטִיחַ בְּלִי קוֹל שְׁהַקִּיץ קָיִם, –

וְיָדוּ שֶׁל הַנֶּעֱר שְׁפַקְעַת הַחוּט הַמְזִינִיק עֲפִיפּוֹן סִסְגוֹן-צָבַע
אֲחוּזָה בְּתַפְנוֹ בּוֹ מְרַקֵּד דְּמִיוֹנוֹ הַזִּיּוֹת שֶׁל סַחְרוֹר וְאֲגוּף
וּסְגוֹר פִּיּוֹ הַמְרַעֵב שֶׁל גְּבֻרָתָּר מְאֵהָב הַלּוֹחֵף אֵת יָפִיּוֹ שֶׁל הַטְּבַע
הַנְּגִלָּה בְּסַעְרָה בְּשִׁפְתֵי נַעֲרָה הַמְלַחֶמֶת אֵלָיו גּוּף אֶל גּוּף, –

וְחַנְגַּת הַשְּׁנוּקִים הַעוֹלִים שׁוֹקֵקִים עַל גְּדוּתָיו שֶׁל כָּל סֶכֶר וְחִיץ
בְּגֵאוֹת פְּרִיּוֹנִיּוֹ וּמְלֵאוֹת רְוִיּוֹנִיּוֹ שֶׁל הַשֶּׁפַע הַזֶּה הַהוֹמֵם
בְּגוֹנָיו, טְעָמִיו, סְאוֹנָיו וּבְשָׁמָיו שֶׁל אוֹתוֹ קְרַנְבֵל שְׁשָׁמוֹ קִיץ
בּוֹ נַחֲשָׁפֶת מֵהוֹת הַצּוֹמֵחַ בְּחֵי וְהַחֵי שְׁבַתוֹף הַדוּמָם, –

כֹּל זֶה חוֹבֵר אֶל זִיוֹ הַגּוֹבֵר שֶׁל הַחֵג הַשְּׁמֵשִׁי, הַזְּרוּחַ

שבו ציָארוֹנָהּ שֶׁל הַנֶּפֶשׁ פְּתוּחַ לְסְבוּא וְלִשְׂבַע הַכֹּל :
אֵת חֲתָף הַזְּמַן הַבוֹרֵחַ, אֵת שֵׁטֶף הַמַּיִם, אֵת לְטָף הָרוּחַ,
אֵת כָּל מִתְנוּתָיו שֶׁל הַקַּיִץ הַשָּׁבִיב בְּפִלְאִיו אֵת עֵינֵינוּ לְסַקֵּל.

וְאֵת כָּחֹל קְטִיפָתוֹ הָאֶפֶל שֶׁל נוֹקְטוּרְנוֹ חֲצוֹת בּוֹ רוּחָנוּ עוֹגְגָת
בְּחוּף בּוֹ הַחֵם מִתְפּוֹגֵג וְהַחֶשֶׁף רֵאשׁוֹ אֶל הַשֶּׁקֶט מְצַמֵּיד
כְּזוּג אוֹהֲבִים מוּל מַחְשׁוֹף חֲלוֹנָם הַפְּעוּר לְדִמְמָה הַנוֹגְגָת
שָׁבָה כּוֹכְבָיו שֶׁל יְפִי לֵילוֹת כְּנֻעַן טְלוּלִים וּבְשָׁלִים מִתְמַיֵּיד.